

Interview Jaco Geurts CDA Tweede Kamerlid

Kandidaat nummer 10

Wie bent u en wat zijn uw ambities? Is Jaco Geurts "in" voor een post in een kabinet of kamerlid?)

Mijn naam is Jaco Geurts (1970) ik ben o.a. woordvoerder Land- en tuinbouw, visserij, natuur, milieu voor het CDA en daarnaast voorzitter vaste Kamercommissie Wonen en Rijksdienst in de Tweede Kamer. Ben getrouwd en woon samen met mijn vrouw en onze twee kinderen in Voorthuizen, op de grens van de Veluwe en Gelderse Vallei. Na mijn middelbare schoolopleiding (MTS Werktuigbouwkunde richting bedrijfskunde) ben ik zo'n twaalf jaar werkzaam geweest in de machinebouw als werkvoorbereider en inkoper. Door te trouwen met een boerendochter ben ik ook in het boerenbedrijf aan de slag gegaan. Als veehouder en als belangenbehartiger van boeren ben ik vertrouwd geraakt met alle aspecten van de agrarische sector. Daarnaast tussen de bedrijven door ben ik afgestudeerd als rentmeester.

In 2006 ben ik actief geworden in de politiek, als gemeenteraadslid in Barneveld. In 2010 werd ik daar fractievoorzitter van het CDA. Mijn ambitie om actief te worden in de politiek heb ik van huis uit meegekregen. Ik zet mij graag in voor de belangen van boeren en ondernemers en voor een duurzame toekomst voor de agrarische sector. Als er ergens problemen spelen ga ik het liefst zelf ter plekke polshoogte nemen of neem persoonlijk contact op. Dat is de beste manier om voor mensen echt iets te betekenen.

Het is niet mijn ambitie om minister van landbouw te worden maar ik loop niet weg voor mijn verantwoording als het op mijn pad komt.

Graag uw visie (CDA) op de agrarische sector in Nederland en hoe wil het CDA de verarming van het platteland tegengaan ?

Onze boeren en tuinders leveren een grote bijdrage aan onze economie. Zij zorgen voor gezond, veilig en goed voedsel en de mooiste bloemen en planten voor consumenten over de hele wereld. Bovendien spelen zij een belangrijke rol bij het duurzame beheer van natuur en groen in Nederland. Veel boeren en tuinders hebben decennia oude en trotse familiebedrijven die hechten aan waarden als duurzaamheid, goed werkgeverschap en het creëren van waarde voor de samenleving.

Noodkreet

De agrarische sector heeft de afgelopen jaren met veel onzekerheden te maken gehad en financiële problemen. De november avond in de IJsselhallen met zo'n duizend boeren zal mij nog lang bij blijven. Ik kreeg een brok in de keel toen een boerin staatssecretaris Van Dam persoonlijk aansprak. Zij vroeg hem of zij nog wel bestaansrecht had. Haar bedrijf lag in zijn handen en dat vond zij doodeng. Een terechte vraag en een noodkreet. Het is belangrijk dat we ons ervan bewust zijn dat deze vraag en noodkreet leeft bij vele boeren en hun gezinnen. En ja, boeren in Nederland hebben bestaansrecht. Zij zorgen voor ons voedsel, de veiligheid en de kwaliteit. Het CDA staat pal achter de boeren en boerinnen.

CDA inzet

Inkomen: veilig voedsel vraagt ook om een eerlijke prijs voor de boer, tuinder en visser, die het nu vaak aflegt tegen de groothandel of de supermarkten. Wij willen een voedselscheidsrechter die toeziet op de naleving van een gedragscode voor de retail. Ook wordt het mededingingsrecht aangepast om de bundeling van krachten van ondernemers in de landbouw, tuinbouw en visserij mogelijk te maken. De productie moet in overeenstemming zijn met de maatschappelijke eisen en boeren moeten hiervoor een eerlijke prijs krijgen.

Jonge boeren: voor de toekomst van de agrarische sector willen wij een investeringsregeling voor jonge bedrijfsopvolgers zodat jonge ondernemers een eerlijke kans krijgen om een bedrijf te starten of het ouderlijk bedrijf voort te zetten.

Stop de onteigening: wij zijn tegen de onteigening van goede landbouwgrond als middel voor de uitvoering van Europees, nationaal of provinciaal natuurbeleid voor de aanleg van nieuwe natuur.

Jacht niet verder beperken: wij kiezen voor duurzaam faunabeheer, het duurzaam oogsten uit de natuur en voor een grotere en rendabele betrokkenheid van boeren bij het landschaps- en natuurbeheer.

Minister voor LNV: in het huidige VVD/PVDA kabinet was de sector toegevoegd aan de portefeuille van de staatssecretaris van Economische Zaken, die openlijk erkende 'hier niet voor de boeren te zitten'. Wij zien in een aparte minister voor landbouw, natuur en voedsel de erkenning van het grote belang van deze sector. Dit leidt er bovendien weer toe dat er in samenhang naar de verschillende vraagstukken wordt gekeken. Landbouw en natuurbeheer zijn geen tegenstelling.

Wat verstaat het CDA onder duurzaam bodemgebruik?

Grondhonger

Ik zie een toenemende grondhonger met name in de grondgebonden landbouw. In de praktijk zie en hoor ik dat de populariteit van erfpacht toeneemt. Ook cijfers van het Centraal bureau Statistiek tonen dat aan. ASR sloot zo'n honderd nieuwe erfpachtcontracten voor 1500 hectare. Fagoed ziet de beschikbaarheid van geld voor grondinvesteringen als hun grootste probleem en niet aanbod van grond. En ook bij kerkelijke instellingen, die vanouds veel landbouwgrond beheren, wordt door boeren vaker aangeklopt.

Rentmeesterschap

De afgelopen jaren heb ik diverse keren mijn zorg geuit over de openbare inschrijving van pachtgronden die in het bezit zijn van het Rijk en beheerd worden door Rijksvastgoed en ontwikkelingsbedrijf (RVOB). De VVD in het kabinet is gegaan voor het hoogst maximale financiële rendement en vindt duurzaam beheer of verbetering van de landbouw structuur geen belangrijk punt. Deze werkwijze getuigt niet van goed rentmeesterschap. Mijn hoop is dat, bij voldoende steun voor het CDA, dit in de volgende periode teruggedraaid kan worden.

Openbare inschrijvingen doel voorbijgeschoten

Natuurlijk begrijp ik dat agrarische gronden een vermogen van de Staat zijn en dat het beheer van agrarische gronden zo efficiënt en effectief mogelijk moet zijn. Maar ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat door de gebruikte rekenmethodes de politiek een schijnwerkelijkheid wordt voorgehouden. En deze schijnwerkelijkheid leidt er toe dat de grond door de overheid wordt vastgehouden. Ook als het geen strategische gronden zijn. De overheid moet landbouwgrond verkopen of met langjarige erfpacht contracten afgeven op landbouwgronden die geen strategisch doel dient. Het CDA vindt dat openbare inschrijvingen voor kortlopende pachtovereenkomsten hun doel voorbij schieten. De prijs is leidend geworden voor de overheid en als tegenreactie kan de pachter gedwongen worden tot minder duurzame afwegingen en daarbij ook te kiezen voor een maximaal rendement in een korte periode. Dat is van beide partijen, overheid en pachter, geen goed rentmeesterschap.

Toekomst pacht

De komende Kamer periode zal de nieuwe pachtregelgeving aan de orde komen. De geschiedenis leert dat het een voortdurend zoeken is naar een goed evenwicht voor de pachter en van de verpachter. In mijn ogen moet pacht zowel voor de pachter en de verpachter een aantrekkelijke manier van grondgebruik blijven om nu én in de toekomst over voldoende pachtareaal te kunnen

beschikken. Ik zie pacht als een belangrijk financieringsinstrument voor de landbouw. Het CDA kijkt ook nadrukkelijk naar de belangen van onze jonge boeren. Overdracht van generatie naar volgende generatie moet worden bevorderd. Het bieden van fiscale voordelen (box 3) kan dit proces positief beïnvloeden. De grondprijzen zijn relatief hoog en de grondmobiliteit is laag. Hoge lasten door het vreemd vermogen en de kleine marges maken bedrijfsovernames niet gemakkelijker. De eisen die de Nederlandse samenleving aan de landbouw stelt en mogelijk nog gaat stellen maken de pachtgronden alleen maar belangrijker. We zullen als politiek ook een Salomo's oordeel moeten gaan vellen over het wel of niet volledig in stand houden van het huidige stelsel van reguliere pacht, inclusief pachtprijsbepaling. Het lijkt de kant op te gaan van een beperkt overgangsrecht. Ik ben niet zover! Rechtszekerheid en gedane investeringen moeten nadrukkelijk meegewogen worden! Mijn standpunt is dat bestaande reguliere pachtcontracten gerespecteerd moeten worden. Je hebt niet voor niets een schriftelijke overeenkomst. Als politiek kun je daar niet zomaar een streep door heen halen. Wat het CDA betreft wordt de vaststelling van de pachtprijs niet volledig aan de markt overgelaten. Voor pachters met reguliere pacht is het op dit moment volgens mij onwenselijk dat pachtprijsbescherming en prijstoetsing weg zouden vallen. Ik sta open voor nieuwe ideeën om te komen tot redelijke pachtprijzen. Daar horen ook de mogelijkheden voor pachtprijsbeheersing bij flexibele pacht bij.

Uitdaging

Ruim vier jaar VVD/PVDA kabinet hebben de landbouw niet veel goeds gebracht. Er is een chaos ontstaan rondom de invoering van fosfaatrechten. Gaande weg het wetgevingsproces heb ik mij verbaasd en boos gemaakt over de manier waarop dit kabinet dit zo heeft laten ontsporen. De grote onzekerheid en de ingrijpende gevolgen voor de prachtige familiebedrijven gaat mij door merg en been. De onzekerheid is zo groot dat de banken de financiering hebben bevroren. De onzekerheid wordt vergroot door een opeenstapeling van regels: verplichte mestverwerking, grondgebonden groei en invoering van fosfaatrechten.

Ook voor de akkerbouw is het niet beter. Mij werd in 2015 al beloofd dat de equivalente mestmaatregelen geregeld zouden zijn. We leven nu in 2017 en het is nog steeds niet geregeld. Triest! Het CDA wil dat het zeer snel ingaat en we gaan de komende periode evenwichtsbemesting prioriteit geven. We zijn door het huidige mestbeleid onze gronden aan het uitputten. We halen meer mineralen uit de grond dan er weer in gebracht mogen worden. Dat moet veranderen.

Ik heb de lijn RUST, RUST en geen nieuwe regels op de sector leggen. We moeten toch in staat zijn om perspectief te bieden op een prijs voor een eerlijk product. Het verdienmodel moet daarvoor anders. De koek moet groter.

Vanuit mijn eigen boerenervaring en met gezond boerenverstand kom ik onder ander op voor boeren, tuinders, fruittelers en vissers. Het wordt mij wel eens verweten de boer te zijn van de Tweede Kamer. Daar ben ik trots op, ik vind het een geuzentitel. De CDA fractie is trots op jullie. Wees trots op je bedrijf. Dan straal je ook kracht met z'n allen uit.

Wij hebben de beste boeren van de wereld. De familiebedrijven in de land-/tuinbouw en visserij verdienen het om voor te knokken. Daar twijfel ik geen seconde aan!